Şurada Hanlon'un usturasını anlatırken bir Alman generalinin adamlarını *akıllı, gayretli, aptal ve tembel* olarak ayırdığını okudum.

I divide my officers into four groups. There are clever, diligent, stupid, and lazy officers. Usually two characteristics are combined. Some are clever and diligent – their place is the General Staff. The next lot are stupid and lazy – they make up 90 percent of every army and are suited to routine duties. Anyone who is both clever and lazy is qualified for the highest leadership duties, because he possesses the intellectual clarity and the composure necessary for difficult decisions. One must beware of anyone who is stupid and diligent – he must not be entrusted with any responsibility because he will always cause only mischief.

Akıllı ve gayretli olanları kurmay heyetine alıyormuş. Ordunun %90'ı aptal ve tembeldir ve bunlara rutin işler yaptırılır diyor. Akıllı ve tembel olanların yeri zor kararların verilmesi gereken liderlik pozisyonlarıdır diyor... En dikkatli olunması gerekenler aptal ve çalışkan olanlar, bunlara herhangi bir sorumluluk emanet edilmez çünkü sadece kötülük üretirler... demiş.

İlk defa çalışkanlığın tembellikten bazı durumlarda zararlı olduğunu kabul etmiş. Bir de *Alman generali* adam.

İnsanların geneli de böyle sınıflandırılıyorsa çoğunun makinelerce taklit edilebilecek rutin işler dışında pek bir vazifesi kalmamış oluyor. Makinelerin becerisi arttıkça bu insanların becerisine ihtiyaç kalmayacak ve becerileri iyice azalacak demek.

Zeka bu durumda çalışkanlıktan daha mühim hale geliyor. *Zeka* genelde sınıfsal bir göstergedir, daha çok tecrübe edinecek kadar imkan bulmuş çocuklar daha zeki olur. Makinelerin dünyasında bizi daha çok eşitlik değil, daha net sınıflar mı bekliyor?

Emin Reşah